

GAZETA

INVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XIX
Nr. 890
Vineri 17 martie
1967
4 pag. 25 bani

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Bătrnul Ilie A-păvăloaie, participant la răscoala din 1907, evocă în fața pionierilor din satul Rotunda, regiunea Suceava, luptele eroice ale țărănilor și singeroasa lor reprăsiune.

EXISTĂ ÎN ȘCOALA UNDE LUCRAȚI UN CLIMAT PROPICE STUDIULUI?

Interesul colectiv pentru studiu, un catalizator esențial • Perfecționarea presupune căutarea unor drumuri noi, nebătătorite • Când te mulțumești cu ce ai știut acum două decenii

Perfecționarea profesională a cadrelor didactice — proces inseparabil legat de progresul învățămîntului — cunoaște, în acești ani, o largă dezvoltare. Folosind condițiile tot mai bune create în acest timp nostru, majoritatea învățătorilor și profesorilor își ridică necontenit calificarea profesională, conștienți fiind de faptul că nu pot realiza sarcinile mari care stau azi în fața învățămîntului dacă nu și completează mereu pregătirea proprie, dacă nu se țin la curent cu tot ce apare nou în domeniul specialității lor, ca și în domeniul pedagogic. Tot mai numeroase sînt colectivele didactice în care înțeleg și preocupări ferme, susținute, pentru studierea celor mai importante probleme legate de modernizarea învățămîntului. Nu este mai puțin adevărat că interesul pentru perfecționarea profesională diferă unsoși destul de mult de la o școală la alta. Nu rareori ni s-a întîmpnat să înțelegem asemenea diferențe între școli care lucrează în aceleași orase, în aceleași condiții. Cum s-ar putea explica acest fenomen?

În mare parte interesul pentru continuarea perfecționării profesionale depinde și de atmosfera existentă în școală — ne spunea prof. A. GAVENEA, directorul I.P.C.D.-Brașov. Dacă în școală se desfășoară o susținută muncă metodică, dacă în ședințele consiliului pedagogic se dezbate teme interesante, dacă munca de cercetare științifică este încurajată și se acordă atenția cuvenită studiului individual, atunci se creează un climat propice, de emulație profesională.

Desigur că, spunînd aceasta, avem în vedere și unele exemple concrete. Prin natura muncii noastre, care presupune îndrumarea celor înscriși la examenul de grad și efectuarea inspecțiilor speciale, pătrundem în multe școli și ne este destul de ușor să ne dăm seama de atmosfera care domnește în cadrul lor. Este evident, de pildă, că în școli ca Liceul „B. P. Hasdeu” din Buzău, Liceul nr. 2 din Ploiești, Liceul din Sinaia și altele s-a creat un curent de opinie foarte favorabil studiului. La Liceul „B. P. Hasdeu” din Buzău, ca să ne oprim la un exemplu, aproximativ 25 de profesori au gradul I și gradul II și

alții se pregătesc în prezent pentru a-și susține examenul în sesiunile viitoare. De la Liceul din Sinaia — o școală relativ mică — s-au prezentat într-o singură sesiune, cea din luna aceasta, 9 candidați la examenul de gradul II. De remarcat că în toate exemplele citate „tonul” și dau conducerile școlilor — directorii și directorii adjuncți. Exemplul lor este cel mai bun argument pentru a stimula întregul colectiv. Și menționăm că toți directorii și-au luat examenul cu note mari.

Am vizitat și noi școlile la care s-a referit directorul I.P.C.D.-Brașov. „Cum este stimulată perfecționarea profesională în școala dv.?” i-am întrebât pe cei ce lucrează în cadrul lor. Peste tot răspunsurile au fost, în esență, cam aceleași.

O preocupare temeinică și obstinată pentru studiu nu se obține dintr-o dată — ne-a spus prof. TRAIAN COMANICI, directorul Liceului nr. 2 din Ploiești. O atmosferă de studiu nu poate fi impusă, dar ea poate fi determinată de anumite măsuri organizatorice, de o reglementare a programului de muncă și de studiu, de stimularea inițiativelor în domeniul cercetării științifice, de o largă popularizare a experienței înaintate, de felul în care este conceput și organizată munca metodică. În școala noastră, condițiile favorabile studiului s-au realizat, sub îndrumarea organizației de partid, prin eforturile unite ale conducerii școlii și ale organizației sindicale. Pentru a stimula activitatea de cercetare îndreptată către nevoile actuale ale școlii am organizat pentru o perioadă mai îndelungată cercetări la care participă întregul colectiv didactic. Studiem astfel în prezent principalele probleme pe care le ridică instruirea și educația elevilor noștri în lumina rezultatelor obținute în ultimii ani la examenul de bacalaureat.

Activitatea din cadrul comisiilor metodice din școală — cu condiția ca ea să fie bine organizată și concepută — este un important mijloc de perfecționare profesională, un puternic stimul și totodată un prim pas spre o muncă calitativ superioară — ne-a spus prof. CON- ION RĂDULESCU

(Continuare în pag. 3-a)

CADRELE DIDACTICE ȘI MAREA RĂSCOALĂ DIN 1907

Alături de clasa muncitoare — forța socială cea mai progresistă, care s-a solidarizat activ, în timpul eroicei epoci din primăvara lui 1907, cu lupta și cauza răscoalelor — o prețioasă contribuție la lupta țărănilor pentru pămînt și dreptate socială au adus-o și cadrele didactice.

Frământările din lumea satului, revendicările, lipsurile și suferința țărănimii au fost larg receptate de către învățătorimea rurală. Trăind în mijlocul țărănimii, înfruntînd numeroase lipsuri și greutăți pentru a duce în mijlocul maselor largi făclia luminoasă a culturii, o mare parte a cadrelor didactice s-a văzut din ce parte vine răul, în ce constă el și a luat atitudine deschisă împotriva lui. Prezența unei insemnate părți a învățătorimii satelor alături de țărani în ajunul răscoalei și în timpul acestora — prezență atestată sub cele mai variate forme, de la simțăminte de simpatie și pînă la acțiuni revoluționare de solidarizare cu țărănimia — își găsește explicația și este în strînsă legătură cu situația și complexul social-economic al satului românesc din acea epocă.

Situația materială a învățătorilor de la sate la începutul secolului al XX-lea se identifica într-o măsură considerabilă cu aceea a țărănimii. Fondul social al dascălilor rurali era cu precădere țărănesc. Străbunii și părinții lor fuseseră și erau cel mai adesea obidiți, lipsiți de pămînt, secătuiți prin muncă și foame de împilarea moșierilor și

arendașilor. Toate acestea făceau ca învățătorii să mențină în adîncul ființei lor multe din trăsăturile in-time țărănilor români, ostil în chip deschis claselor dominante.

Nu întîmplător în rîndurile învățătorilor indeosebi aveau să fie adînc receptate acele curente politice înaintate ce vizau reforme, schimbări democratice în viața satului. Pe prim plan, din acest punct de vedere, se înscriu acțiunile desfășurate de mișcarea socialistă în ultimii ani ai secolului al XIX-lea acțiuni concretizate în înființarea cluburilor socialiste sătești, precum și acele inițiative întreprinse de reprezentanți ai unor curenturi democratice, printre care Vasile M. Kogălniceanu. Propaganda desfășurată de către cercurile socialiste din Iași, Roman, Galați, Botoșani încă înainte de crearea P.S.D.M.R., propaganda cluburilor socialiste au găsit sprijin și interes în rîndurile învățătorilor. Este semnificativ că răscoala a izbucnit în apropierea unui asemenea focar al mișcării socialiste cum era Iașul, precum și faptul că intensitatea maximă a acțiunilor țărănești a fost înregistrată în satele cuprinse în aria de răspîndire, cu cîțiva ani în urmă, a celor circa 300 de cluburi socialiste sătești. În județele Vlașca, Olt, Teleorman, Roman, Dolj, printre membrii cluburilor socialiste de la sate se aflau numeroși învățători stimai de țărani, care le ascultau cu încredere cuvîntul.

În anii din pragul răscoalei, pe lângă activitatea desfășurată de mișcarea socialistă pentru a pătrunde la sate și a reface legăturile stabilite prin cluburile socialiste, un larg ecou în rîndurile cadrelor didactice rurale l-a avut apelul adresat în vara lui 1906 către învățătorii și institutorii, prin care mișcarea socialistă organizată fi chema să lupte alături de clasa muncitoare pentru a face „să dispară rușinosul regim al exploataării muncii omenești”. Acționînd în spiritul ideilor socialiste sau influențat de propaganda socialistă, parte din ei traducînd în felul lor, mai radical, principiile politice de ridicare prin cultură a țărănimii emise de Spiru Haret sau apelul-program „Către săteni” al lui V. M. Kogălniceanu, cei mai mulți indignați de cumplita sărăcie a țărănilor, învățătorii vor constitui un sprijin important al luptei țărănimii răscolate.

Impresionați de exploatarea la care era supusă țărănimia, de lipsurile materiale în care se zbătea, numeroși învățători s-au manifestat în mod deschis, luînd poziție sub diferite forme față de nedreptățile și situația existentă în lumea satului. Semnificativă este atitudinea învățătorului Neagu Caragea din comuna Glavacioc, județul Vlașca. În vara lui 1906, cu prilejul acțiunii țînute cu sătenii, elevii și învățătorii din satele Glavacioc, Sclăru și Ștefan cel Mare pentru jubileul a 40 de ani de domnie a lui Carol I, învățătorul Neagu Caragea ia și el cuvîntul. Făcînd o paralelă între situația țărănimii la mijlocul secolului al XIX-lea și cea din anul 1906, învățătorul își încheie discursul spunînd că „într-un singur an de domnie a lui Cuza Vodă s-a făcut pentru țărănul român mai mult decît

în 40 de ani de domnie a regelui Carol I”. Pentru actul său de curaj învățătorul Neagu Caragea a fost condamnat, iar în timpul marii răscoale a fost din nou arestat.

În ajunul răscoalei, o susținută activitate propagandistică în rîndurile țărănilor a desfășurat-o învățătorul Alexandru Stroescu din comuna Orbeasa de Jos, județul Teleorman. El a convocat pe propria-i răspundere pe săteni, la mijlocul lui februarie 1907, la o adunare în localul școlii, cu care prilej le-a explicat unele din cauzele situației materiale grele în care se zbat, înfierînd pe jefuitorii satelor. În zilele răscoalei el s-a deplasat în comunele vecine în vederea propagării ideii unei lupte active împotriva exploataților. Pentru activitatea sa învățătorul A. Stroescu a fost suspendat din învățămînt, arestat și dat în judecată, „fiînd găsit vinovat că a îndemnat pe săteni la răscoală”.

În unele comune din județele Teleorman, Vlașca, Olt, Dolj, Vîlcea, comune apropiate între ele, răscoala s-a declanșat pe baza unor elemente de pregătire anterioară la care a contribuit și acțiunea desfășurată de unele cadre didactice, printre care Stan Crudu din Băbăița, Atanasie Birleanu din Măgura, Dumitru Popescu din comuna Pielea, Popescu Ionel din Cucuruza, Radu Ionescu din Gălățeni-Soricesii, Mihail Popescu din Băbeni-Făurești, Ion Stoianescu din Lăloșu ș.a. Aceștia s-au infor-

ION ILINCIOIU
cercetător științific la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

(Continuare în pag. 4-a)

STIRI

Concursul de literatură română

În zilele de 23 și 24 martie a. c. va avea loc faza regională și pe Capitală a concursului de literatură română cu elevii din licee, din școlile pedagogice și profesionale, organizată de secțiile de învățămînt regional și filialele Societății de științe istorice și filologice din Republica Socialistă România.

La acest concurs, ale cărui lucrări încep, în întreaga țară, în dimineața zilei de 23 martie a. c. orele 9, vor participa elevii distinși cu premiile I, II și III la faza pe localitate.

„Carnavalul primăverii”

Astfel s-a intitulat originala manifestare organizată recent de către unitatea de pionieri de la Liceul de muzică nr. 2 din Capitală. De astă dată, în contrast cu obișnuitele manifestări artistice organizate în această școală, locul de cinste n-a revenit în primul rînd muzicii, ci dramatizărilor, dansului, recitărilor și, bineînțeles, ingeniozității și frumuseții costumelor purtate de copii. Participanții la carnaval au avut prilejul de a asista la împărțirea dreptății de către Ion Vodă Viteazul și la strălucitoarea nuntă a Zamfirei, de a pătrunde într-un magazin de păpuși însoțite de bagheta unui arlecchin neobosit etc. Parada costumelor și reunirea plină de veselie care i-a urmat au completat reușita deplină a acestei manifestări artistice.

Organizarea cît mai eficientă a pregătirii viitorilor absolvenți ai liceului pentru examenul de bacalaureat în cadrul lecțiilor recapitulative solicită întreaga măiestrie a profesorului. Sistemizarea maximă a cunoștințelor în lecții de sinteză, orientarea atenției către esența faptelor și fenomenelor, către aplicarea practică a celor studiate — iată doar cîteva dintre problemele complexe ale lecțiilor care se desfășoară în ultima etapă a anului școlar la clasa a XI-a. Unele opinii în această privință, bazate pe o valoroasă experiență personală, sînt reunite în pagina a doua sub titlul:

PROFESORI EMERIȚI DESPRE PREGĂTIREA BACALAUREATULUI

Pregătirea viitorilor sportivi de performanță

Din inițiativa Ministerului Învățămîntului și a Consiliului General al Uniunii de Cultură Fizică și Sport s-a organizat de curînd o consfățuire a profesorilor care predau atletismul în școlile sportive și în liceele cu program de educație fizică.

Deschizînd lucrările consfățuirii, prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, a subliniat rolul tot mai însemnat pe care îl au aceste tipuri de școli în pregătirea elevilor pentru sportul de performanță și utilitatea schimbului de păreri între cei ce lucrează în cadrul lor în scopul găsirii celor mai eficiente căi de îmbunătățire a muncii de pregătire a elevilor în multiplele probe ale atletismului. Raportul prezentat la consfățuire de către tov. Maria Loghin, directo-

rul Direcției educației fizice și sportive școlilor din Ministerul Învățămîntului, a subliniat principalele realizări obținute de școlile sportive și liceele cu program de educație fizică în pregătirea elevilor pentru atletism. Raportul a scos totodată în evidență lipsurile și neajunsurile care se mai manifestă încă în munca profesorilor ce predau atletismul în aceste școli și licee, lipsuri care nu permit un progres mai rapid al performanțelor elevilor. În continuare tov. Emil Ghibu, doctor în științe pedagogice, vicepreședinte al Consiliului General al U.C.F.S. și președinte al Federației Române de Atletism, a prezentat un material metodic cu tema „Selecionarea și pregătirea elevilor în secțiile de atletism ale școlilor sportive și ale

liceelor cu program de educație fizică”. Alți materiale prezentate în consfățuire precum și discuțiile, la care au participat cadre didactice cu multă experiență în pregătirea copiilor și juniorilor pentru activitatea atletică de performanță (A. Kummer, de la Liceul nr. 2 din Brașov, Romulus Spirescu, de la Școala sportivă nr. 2 din București, Ion Vitman, de la Liceul nr. 4 din Timișoara, Elisabeta Stănescu de la Liceul nr. 35 din București, Ladislav Martonassy, de la Școala sportivă din Cluj, Mircea Simeon de la Liceul nr. 1 din Ploiești, Radu Voiciloiu de la Școala sportivă nr. 1 din București și alții) au scos în evidență principalele cauze care frînează încă ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului performanțelor elevilor în atletism, precum și atragerea spre această ramură sportivă a celor mai dotate elemente. Printre aceste cauze se numără, de pildă, insuficiența preocupării a unora dintre profesorii care predau atletismul pentru o selecție riguroasă, științifică a elevilor care s-o-l practice, greșeli de ordin metodic în orientarea procesului de pregătire a acestor elevi, tratarea sarcinilor didactice numai sub aspectul lor cantitativ (număr de ore și copii în grupe), lăză a se urmări, în același timp, aspectul calitativ al muncii, aspect care, în ultimă instanță, reprezintă cheia obținerii

(Continuare în pag. 4-a)

PROFESORI EMERIȚI DESPRE PREGĂTIREA BACALAUREATULUI

PE TEME PIONIEREȘTI

Întreceri interesante, cu eficiență educativă

Desăvirșirea întregii munci anterioare

Prof. emerit
TIMOTEI PETRIDE

Am văzut condițiile noi în care trebuie să-l pregătim pe viitorul absolvent pentru examenul de bacalaureat, planificarea judicioasă a muncii noastre este mai necesară ca oricând. Pînă din clasa a IX-a. Totuși, etapa finală, în care intrăm acum, cere o atenție cu totul specială, întrucît în cadrul ei se desăvirșește întreaga muncă anterioară.

În pregătirea elevilor mei pentru bacalaureat țin seama de constatări pe care le-am făcut în anii trecuți ca examinator, de constatări colegilor care mi-au examinat elevii, precum și de observațiile rezultate din cercetarea lucrărilor scrise ale acestora. Rezumînd toate aceste observații, ele s-ar putea marea în următoarele puncte importante: nesiguranța și, uneori, necunoașterea noțiunilor fundamentale de teorie literară, tendința spre relatarea stereotipă a faptei, de multe ori într-un stil stingic și cu un vocabular sărac. În locul analizei literare, dificultăți în a alege esențialul, în a selecta și sintetiza cunoștințele de istorie literară — și în special cunoașterea mai slabă a materiei din clasele a IX-a și a X-a.

Încă de la începutul anului școlar, ținînd seama de aceste constatări, paralel cu studierea materiei de clasă a XI-a am recapitulat cu elevii mei o serie de teme de teorie literară: limba literară și mijloacele artistice mai frecvente; stilul și calitățile sale; notele definitorii ale speciilor lirice, epice și dramatice; analiza operelor literare etc. Am trecut apoi la recapitularea istoriei literaturii române, oprindu-mă la o serie de teme cum sînt: „Formarea limbii române” (structura, vocabularul; latinitatea limbii noastre), „Conștiința latinității și unității poporului român în operele cronicarilor”, „Caracterul propriu, specific ale luminescenței românești în Transilvania” (Școala ardeleană), „N. Bălcescu, ghidul progresist și artist al cuvintului”, „Contribuția lui V. Alecsandri la dezvoltarea literaturii române” etc.

În vacanța de primăvară voi recapitula tema „Mihail Eminescu, poet național și universal al literaturii române” și voi organiza de asemenea ore speciale de recapitulare a operelor lui Creangă, Caragiale, Coșbuc. De asemenea, voi discuta cu elevii tema de sinteză „Evoluția trecutului nostru istoric în operele scriitorilor secolului al XIX-lea”.

În perioada 24 IV—18 V 1967, în care vom dispune de 24 de ore, voi discuta cu elevii o serie de probleme mai dificile referitoare la curentele din literatura noastră. Voi acorda ore speciale unor mari personalități ca L. Rebreanu, M. Sadoveanu, T. Arghezi, pentru ca apoi să trecem la teme de sinteză cum sînt: „Conceptia scriitorilor noștri despre rolul social al artei și al artistului”, „Folclorul, nesecat izvor de inspirație pentru literatura noastră”, „Viața satului și a tărânișii” reflectată în literatura română, „Războiul și atrocitățile sale demascate în literatura secolului XX”, „Evoluția romanului românesc”, „Evoluția dramaturgiei românești”.

„Specificul național în literatura română”, „Partinirea comunistă și caracterul popular al literaturii noastre actuale” etc.

Intrucît discutarea exclusivă a unor teme monografice sau cu caracter de sinteză prezintă primejdia ca elevii să rețină numai cunoștințe generale, caut să intru mai adînc în discutarea problemelor de literatură. Așa, de pildă, cer elevilor să analizeze comparativ „Răscoala” lui Rebreanu și „Desculț” al lui Zaharia Stancu, tărânișii din opera lui Sadoveanu și cei din „Moromeții” de Marin Preda etc. La studiul operelor lui Cezar Petrescu am dat următoarele teme: drama lui Radu Comsa, problema intelectualului în romanul „Întunecare”, problema intelectualului în opera lui Cezar Petrescu. Cu alte cuvinte, de la urmărirea unui personaj am trecut la o categorie de personaje dintr-o operă analizată în clasă și apoi la aceeași temă desprinsă din întreaga operă a unui scriitor studiat, solicitînd capacitatea de selectare și de sintetizare a elevilor.

O tratare completă, sintetică, multilaterală

Prof. emerit
STELIANA MANOLESCU

Pregătirea elevilor pentru examenul de bacalaureat este în fapt, o pregătire de perspectivă. E incontestabil că tot ceea ce trebuie să știe un tînar în pragul bacalaureatului și al examenului de admitere în învățămîntul superior nu se poate acumula în cursul unui singur an. De aceea, încă din prima clasă a liceului m-am preocupat să asigur înțelegerea logică, pătrunderea fenomenelor fizice, de către elevii mei, să-i deprind să urmărească esențialul și să sintetizeze cu ușurință, să-și însușească terminologia științifică, să poată opera cu noțiunile învățate și să aibă posibilitatea de a le aplica în practică — în rezolvarea problemelor de fizică, în efectuarea demonstrațiilor, ca și în perfecționarea unor aparate. N-am pierdut din vedere, firește, nici stimularea lucrului științific independent, care îndeamnă la studiu individual și ridică nivelul acestuia.

O îndelungată experiență la catedră, întîrită și de împrejurările care mi-au rîndit să predau la clasă a XI-a, mi-a arătat că munca din această clasă, chemată să încununeze întreaga pregătire anterioară a elevilor, trebuie organizată cu cea mai mare grijă, atenție și minuțiozitate. Prima mea preocupare pe acest plan este de a mă afla la sfîrșitul anului cu materia de examen bine pusă la punct, pentru a înălța eforturile asaltului, care dăunează atât profesorului cît și, mai ales, elevilor. De aceea am început recapitularea, prin ore săptămîniiale, chiar din trimestrul I, fără să fi

me cît mai variate, ca și a unor demonstrații. De exemplu, am făcut demonstrații cu privire la producerea undelor electromagnetice, la inducția electromagnetă, am evidențiat cu ajutorul tuburilor Crookes prezența cîmpului electromagnetic etc.

O importanță deosebită acord capitoului „Structura atomului” pentru a cărei înțelegere și aprofundare consider absolut necesare două etape. Prima este consacrată pătrunderii în profunzime a cunoștințelor, iar cea de a doua, sistematizării lor pe probleme mari. Discut astfel cu elevii probleme referitoare la învelișul electronic cu modele de atom, la nucleul atomic (caracteristici, proprietăți, reacții nucleare, particole și antiparticole), la fenomenul de dezintegrare a nucleului cu studii radioactivității, la fisiunea nucleară, teoriile referitoare la aceasta, interpretarea fenomenului spectral în lumina teoriilor respective etc. În tratarea acestui capitol — prezentat în manual, după părerea mea, mult sub nivelul cerințelor actuale — folosesc larg instrumentul matematic, absolut necesar înțelegerii temeinice a problemelor. Socotesc

ca fără utilizarea acestui instrument elevii își vor însuși cunoștințele în mod mecanic, așa cum se înghit pilulele neasmetecate, plecînd din liceu cu multe semne de întrebare. Ca să evit o asemenea situație, am rezervat capitolului respectiv cele mai multe ore din trimestrul II. De asemenea, am planificat pentru cea de a doua săptămîină a vacanței de primăvară trei ședințe de câte două ore în care voi recapitula problemele legate de structura atomului.

În trimestrul al III-lea, consacrat numai recapitulărilor, pe lângă discutarea unor teme ca „Fenomenul de inducție și autoinducție”, „Tuburile electronice și aplicațiile lor”, „Energia nucleară. Fisiunea și în scopuri pacifice” etc., voi căuta să-i obișnuiesc pe elevii cu felul expunerii subiectelor la bacalaureat, le voi arăta cum pot folosi timpul acordat de examinator pentru a-și dezvolta complet subiectul. Găsesc necesar acest lucru, deoarece experiența mi-a arătat că și unii elevi foarte bine pregătiți, în dorința de a spune prea multe lucruri, se pierd în amănunte, nemaavînd timp suficient pentru a sublinia esențialul.

Socotesc că planificarea judicioasă, ținînd seama de situația concretă a clasei, pregătirea minuțioasă a profesorului, studiul individual bine îndrumat al elevilor sînt factorii care îi vor face să se prezinte în condiții bune la examenul de bacalaureat, examen pe care-l vom da în curînd, elevii și profesorii, în aceeași măsură.

Recapitularea presupune o organizare minuțioasă

Prof. emerit
ELENA NICOLAESCU

Recapitularea cunoștințelor de matematică în clasă a XI-a, în ultimele etape ale anului școlar, dăruie elevii, să-l facă examenului de bacalaureat din toată sănătatea și la alte obiecte de învățămînt, presupune o minuțioasă organizare a lecțiilor predate în clasă, cît și a muncii individuale.

Pentru a răspunde acestor cerințe și pentru a folosi cît mai bine timpul afectat recapitulării materiei, socotesc necesar să prezint în această temă sintetică, concentrînd materia prevăzută de programa de învățămînt în așa fel încît să am timp suficient pentru aplicații.

De exemplu, la geometria analitică — știind că elevii sînt în general demotivați atunci cînd este vorba să se stabilească ecuația unei curbe sau ecuațiile unor drepte importante, ca tangentele sau normalele la aceste curbe, dar rezolvă cu greutate problemele în care intervin cunoștințele respective — mi-am propus să stăruiesc asupra aplicării anumitor teoreme care decurg dintr-o analiză amănunțită a condițiilor impuse. După ce am predat cercul am trecut la predarea în paralel a conicilor, fapt care l-a stimulat pe elevii în munca individuală și i-a făcut să abordeze problemele de geometrie cu mai mult interes. Stabilind cu ei ecuațiile tangențelor și normalelor la una din conice și dîndu-le aceeași temă cu privire la altă conică, am realizat o economie de timp pe care am folosit-o pentru rezolvarea problemelor ce comportă discuții. Pentru a întregi studiul conicelor (elipsă, hiperbolă, parabolă), am folosit exercițiile de analiză de la capitolul „Studii funcțiilor cu ajutorul derivatelor”, reprezentînd funcții al căror grafic conducea la una din conice de mai sus.

La studiul calculului diferențial și integral am rezervat un număr mai mare de ore pentru adîncirea cunoștințelor referitoare la proprietățile locale ale funcțiilor, care prezintă pentru elevii mai multe dificultăți, reușind să parcurg în intervalul de timp de care dispun capitolul „Studii funcțiilor cu ajutorul derivatelor”, astfel încît să pot trece, la sfîrșitul acestui trimestru, la studiul integralelor.

Orele de pregătire a elevilor în vederea examenului de bacalaureat le-am coordonat astfel încît recapitularea materiei din anii precedenți să constituie și o pregătire pentru predarea materiei de clasă a XI-a. De exemplu, pentru studiul cercului la geometria analitică am prevăzută, în orele de pregătire, problemele de geometrie sintetică pe baza teoremelor cu privire la cerc. Pentru studiul locurilor geometrice am prevăzută în orele de pregătire probleme de loc geometric și geometrie sintetică, astfel încît corelarea geometriei analitice cu geometria sintetică s-a putut realiza pe baza unor elemente dinainte pregătite.

Mă preocup în mod deosebit de organizarea studiului individual al elevilor, atît în ceea ce privește pregătirea lecțiilor curente cît și pregătirea pentru bacalaureat. Am schițat împreună cu ei un plan de muncă individuală, le-am dat indicații cu privire la modul cum trebuie să studieze fiecare capitol în parte. De exemplu, pentru recapitularea cunoștințelor despre ecuații prevăzute în programa de bacalaureat, elevii au fost îndrumați să revadă propozițiile importante care

conduc la rezolvarea ecuațiilor și sistemelor de ecuații, cu accent deosebit pe teoremele de echivalență, să rețină tipurile de ecuații și sisteme de ecuații, procedeele de rezolvare, să înțeleagă asupra proprietăților ecuațiilor de tip algebric cu coeficienți în corpus numerelor raționale, să-și reamintească raționamentele privind separarea intervalului și aproximarea rădăcinilor reale ale unei ecuații. Le-am sugerat să-și întocmească un breviar conținînd teoremele importante, însoțite de aplicații irredite. Le-am indicat desigur bibliografia corespunzătoare, precizînd atît cunoștințele teoretice care trebuie recapitulate, cît și exercițiile și problemele care trebuie rezolvate.

Începînd de la 15 februarie se desfășoară în liceu examenul medical complex al elevilor care vor absolvi în acest an clasa a XI-a. Organizația de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale, această acțiune, care se va încheia la 24 aprilie a. c., are ca prim scop sprijinirea elevilor în alegerea profesiei viitoare în raport cu starea lor de sănătate. Acțiunea este finalizată prin completarea unor fișe de control medical, care vor servi absolvenților drept certificate medicale la înscrierea la concursurile de admitere în instituțiile de învățămînt superior sau în școlile tehnice post-medii, ca și la angajarea în producție.

Experiența dobîndită în cursul anului trecut, cînd s-au alcătuit de asemenea fișe de control medical, a arătat că acestea au îndeplinit, în general, un rol pozitiv. Totuși, analiza fișelor din anul trecut a scos în evidență și unele deficiențe, a căror eliminare se impune în acest an cît mai mult cît cît între examenul de bacalaureat și examenul de admitere în învățămîntul superior nu vom dispune decît de mai puțin de trei săptămîni. Este necesară în acest scop, în primul rînd, o mai activă colaborare a diriginților claselor a XI-a cu medicul care efectuează examinarea elevilor.

Ce probleme se ridică în acest domeniu? Anul trecut, studenții admiși pe baza fișei de control medical în anul I de studii au fost supuși, în majoritatea centrelor universitare, unui nou control medical în cursul primului semestru. Acest control, care a permis analiza calității examenului medical efectuat în școală, a scos la iveală, în unele cazuri, neconcordanțe de diagnos-

Insprîndu-se după binecunoscutul „dialogul la distanță” între regiunile țării, transmise la televiziune, Consiliul Organizației pionierilor din raionul Nicolae Bălcescu și-a propus în planul său de activitate, printre altele, adaptarea acestor interesante manifestări la specificul precu-părilor pionierilor, după o tematică adecvată vârstei. S-au organizat astfel, între unitățile de pionieri din raion, întreceri la cîntec și jocuri pionieresti, recitări, s-au prezentat scene istorice, momente satirice din școală, soliști de muzică populară, dansuri populare, orchestre și gimnastică artistică.

În general, programele au fost bine pregătite, prezentate la un nivel artistic ridicat pentru vârsta interpretelor. Merită subliniat, de exemplu, succesul reușit de un grup de pionieri din clasa a VII-a „B” de la Școala generală nr. 123, care au interpretat, în cadrul întrecerilor cu pionierii de la Școala generală nr. 110, un fragment din piesa „Apus de soare” de Delavrancea. A sfîrșit interes și scena istorică la care erou a fost Tudor Vladimirescu, scenă prezentată de pionieri de la Școala generală nr. 110.

De multă prețuire s-au bucurat în rîndurile spectatorilor momentele satirice din programe, îndeosebi cel prezentat de pionierii de la Școala generală nr. 123. Dansurile, muzica populară, soliștii vocali, jocurile pionieresti și gimnastica artistică au dat la rîndul lor un colorit plăcut programelor, asigurînd acestor manifestări pionieresti un succes binemeritat.

Întreceri asemănătoare au avut loc, în raionul N. Bălcescu, și la Liceul de muzică nr. 1, între pionierii claselor paralele. Aici s-a pus accentul, cum este și firesc, pe interpretarea instrumentală, pe dialoguri referitoare la literatura muzicală etc. Merită a fi menționate de exemplu dialogurile pe tema: „Recunoașteți compozitorii”, între pionierii din clasele a VII-a „A” și a VII-a „B”, care i-au impresionat pe spectatori prin recunoașterea rapidă a autorilor unor fragmente muzicale prezentate fie de colegii ai lor, fie pe discuri. Intrucît în școală există un eneaclu muzical-literar, credem, că, în viitor, cu prilejul acestor manifestări competitive s-ar putea valorifi-

ca și anumite creații ale elevilor.

Experiența „dialogurilor” care au adus pînă în prezent pe scena Casei de cultură a tînetului „Nicolae Bălcescu” șase școli din raion, confirmă utilitatea, eficiența și caracterul deosebit de atractiv al acestor manifestări. De bună seamă, lucrul cel mai important este că ele contribuie larg la educarea patriotică a elevilor, la mai buna cunoaștere de către aceștia a literaturii și istoriei patriei, a bogățiilor folclorului. Este de semnalat și faptul că dialogurile prilejuiesc o mobilizare largă a tuturor pionierilor din școlile aflate în întrecere în jurul programului pregătit în vederea competiției, contribuind la dezvoltarea inițiativelor creatoare. Ele constituie de asemenea un bun prilej de cunoaștere a potențialului multilateral al copiilor și dau posibilitatea depistării unor reale talente din rîndurile acestora. În același timp, prin caracterul lor competitiv, aceste dialoguri între școli sau între clase paralele constituie un bun prilej de întărire a spiritului colectiv, a dorinței de a ridica prestigiul detașamentului, al unității.

Continuarea acestei acțiuni cu toate școlile din raionul Nicolae Bălcescu va îngădui perfecționarea ei și va permite, în același timp, să se pregătească un material valoros din care să poată fi selecționat un program ales pentru „Ziua pionierului” din acest an. Consiliul raional al Organizației pionierilor a îndrumat unitățile din raion să includă în viitor, în programul de întrecere, creații literare proprii, momente coregrafice, prezentarea unor „curiozități” științifice sau tehnice, a unor probleme reușite de matematică distractivă, menite să stimuleze și interesele pionierilor în aceste direcții.

Poate că ar fi indicat ca televiziunea să popularizeze cele mai bune programe din numerele premiate cu prilejul competițiilor, asigurînd astfel, pe lângă o valorificare maximă a acestor interesante manifestări pionieresti, și o generalizare a experienței pozitive în activizarea muncii cu pionierii.

Prof. ELISABETA SUCIU membră a Consiliului Organizației pionierilor din raionul N. Bălcescu-București

Dirigintele și examenul medical complex al viitorilor absolvenți

Prof. dr. docent
TIBERIU ANDRASOFSZKY
consilier al ministrului
învățămîntului

S-au putut decela afecțiuni cardiace, grave tulburări psihice, vizuale și de auz, importante stări hipoponderale și altele, care fac imposibilă urmarea facultății la care a fost admis studentul. Faptul că aceste afecțiuni nu au fost depistate cu prilejul examenului medical complex efectuat în liceu a dăunat atît tinerilor respectivi care, cu o justă îndrumare, puteau să aleagă o instituție de învățămînt în concordanță cu starea lor de sănătate, cît și acestor instituții, ale căror locuri au fost ocupate în unele cazuri, de persoane inapte pentru profilul respectiv.

Dirigintii prezenți în comisiile medicale sînt chemați să-și aducă contribuția la ridicarea calității examenului medical prin sesizarea bolilor de care au suferit elevii în cursul școlarității, în special în acele licee unde în prezent nu avem încă medici școlari. De asemenea, se impune ca ei să discute pe larg cu medicii, cu elevii și cu părinții lor asupra problemelor ce se ridică în alegerea profesiei. Acest lucru este indicat cu atît mai mult cît dirigintii cunosc în mod temeinic aptitudinile elevilor și au chiar sarcina de a completa și de a semnatura în rubrica nr. 18 din fișa de control medical a absolventului, referitoare la caracterizarea aptitudinilor. (În fișele difuzate în acest an, în mod greșit, se cere la această rubrică semnătura și stampla medicului, în loc de semnătura dirigintului.)

Analiza efectuată în unele centre universitare asupra caracterizărilor făcute de dirigintii în fișele completate anul trecut, asupra măsurii în

care acestea concordă cu rezultatul obținut la concursul de admitere și în primul semestru, precum și cu starea de sănătate a studenților, va permite unele concluzii în vederea îmbunătățirii metodei de îndrumare a elevilor în alegerea profesiei. S-a constatat însă de pe acum că dintr-un număr important de fișe lipsesc caracterizarea aptitudinilor. Din cele 710 fișe înregistrate la centrul universitar Tîrgu Mureș, de exemplu, la 153, rubrica respectivă a rămas necompletată, lipsind de asemenea semnătura dirigintului. Aceasta ne indică nerealizarea principalului scop urmărit — examinarea în comun, de către diriginte și medic, a stării de sănătate a elevului și concordanța fișei cu scopurile urmărite de elevi imediat după terminarea liceului.

Provoacă nedumerire și unele formulări cuprinse în rubrica de caracterizare a aptitudinilor. Fără de des cele înscrise aici nu reflectă o analiză a aptitudinilor, ci aprecieri generale, făcute la întîmplare: „bun”, „sănătos”, „săb”, „medic”, „ap”, „mimic deosebit”, „are pentru toate muncile”. Nu o dată, după indicarea profilului de învățămînt pe care dorește să-l urmeze absolventul, în loc să se dea o apreciere a aptitudinilor se scrie starea de sănătate a elevului în alegerea profesiei. Acest lucru este indicat cu atît mai mult cît dirigintii cunosc în mod temeinic aptitudinile elevilor și au chiar sarcina de a completa și de a semnatura în rubrica nr. 18 din fișa de control medical a absolventului, referitoare la caracterizarea aptitudinilor. (În fișele difuzate în acest an, în mod greșit, se cere la această rubrică semnătura și stampla medicului, în loc de semnătura dirigintului.)

Analiza efectuată în unele centre universitare asupra caracterizărilor făcute de dirigintii în fișele completate anul trecut, asupra măsurii în

În laboratorul de fizică al Liceului „Mihail Sadoveanu” din Capitală

ATENȚIE ACȚIUNILOR CU EFICIENȚĂ SPORTIVĂ

Ceea ce caracterizează în prezent activitatea sindicală din școli este căutarea formelor specifice de muncă, a căilor menite să înalțare manifestările eficiente să facă din fiecare acțiune un mijloc important de sprijinire a muncii instructiv-educative. Sub semnul acestor căutări se află și unele acțiuni speciale inițiate în ultimul timp, ca de pildă schimburi de experiență organizat de comitetul sindicatului învățământului din raionul Nicolae Bălcescu din Capitală, între responsabili cu munca profesională din birourile grupelor sindicale.

Participanții la acest schimb de experiență, care a avut ca temă contribuția organizațiilor sindicale la îmbunătățirea activității profesionale a cadrelor didactice, au ascultat un referat prezentat de biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 119. Ați referatul, cit și intervențiile participanților la discuții au atestat creșterea calitativă a acțiunilor sindicale în școli. Nu este mai puțin adevărat însă că această creștere s-a realizat mai ales pe seama sprijinirii acțiunilor înscrise în planurile generale de muncă ale școlilor, numărul manifestărilor concepute și organizate integral de către grupele sindicale rămânând în continuare relativ scăzut.

Referatul prezentat și înscrisurile la cuvânt au relevat faptul că intensificarea activității sindicale în școli influențează pozitiv strădaniile orientate către ridicarea nivelului calitativ al procesului de

învățământ, promovarea unor concepții înaintate, moderne atât în conținutul unor discipline, cit și în metoda predării lor. Bunaoară, la propunerea profesorului Nicolae Băzu, conducerea Școlii generale nr. 119 a organizat, experimental, grupe speciale de predare pe elevii rămași în urmă la limba română, matematică, fizică și chimie. Biroul grupei sindicale din școală a sprijinit această acțiune, determinând în rîndurile colectivului didactic un curent de opinie favorabil experimentului și asigurând condiții bune desfășurării lui, astfel încît rezultatele s-a potă fi consemnate în chip cit mai obiectiv. Un sprijin însemnat a acordat biroul grupei sindicale de la această școală și cercetării cu privire la predarea noțiunilor de gramatică la clasele II-III, asigurînd cadrelor didactice care o efectuează timpul necesar pregătirii lecțiilor și sistematizării observațiilor.

O orientare judicioasă în domeniul sprijinirii muncii instructiv-educative vadește și biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 111. În momentul de față biroul acestei grupe sprijină intensificarea pregătirii elevilor din clasele a VIII-a pentru încheierea cu succes a școlii generale și prezentarea la examenle de admitere în licee sau școlii profesionale. El se preocupă de respectarea graficului de interesanțele la lecțiile predate în clasa a VIII-a și în mod special de generalizarea celor mai eficiente metode de recapitulare în vederea examenului.

Ținînd seama de ponderea tot mai însemnată a utilizării mijloacelor audio-vizuale moderne în predare, de dotarea mereu mai amplă a școlilor cu aparatură mijlocie, apare deosebit de binevenită preocuparea birourilor grupelor sindicale de la Liceul „Ion Creangă” și de la Școala generală nr. 122 de a sprijini prin forme cit mai eficiente — instructaje, lecții deschise etc. — însușirea de către toți membrii colectivului didactice a tehnicilor și metodelor de folosire a acestor mijloace. Relevabilă este și preocuparea biroului grupei sindicale de la Școala generală nr. 122 de a valorifica larg condițiile bune existente aici pentru munca de perfecționare ca urmare a faptului că școala respectată este una din bazele de cercetări ale Institutului de științe pedagogice. Cu ajutorul cercetătorilor de la institut, biroul a organizat, de pildă, o lecție experimentală deschisă în care un text de lectură cu subiect științific a fost predat nu în clasă, ci în laborator.

Pe aceeași linie a perfecționării profesionale a membrilor corpului profesoral, biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 119 a organizat întîlniri în cadrul cărora cei înscrși la examenle pentru obținerea gradului definitiv și a gradului II au ascultat expuneri cu privire la formele concrete de

pregătire pentru aceste examene și de elaborare a lucrărilor științifice solicitate, biroul grupei sindicale de la Liceul „Ion Creangă” a pregătit în colaborare cu cabinetul pedagogic al școlii bibliografiile pe teme în vederea studiului de specialitate, iar biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 122, stabilind o legătură strînsă cu Biblioteca centrală pedagogică, a asigurat procurarea operativă a unor lucrări necesare studiului.

Nu se poate trece însă cu vederea faptul că există încă numeroase interferențe și chiar unele paralelisme între activitatea birourilor sindicale și cea a conducătorilor de școli. Fără a avea la origine o tendință de substituție, de preluare a unor competențe ce revin conducătorilor școlii, aceste fenomene se datorează insuficienței accentuării de către birourile unor grupe a specificului activității pe care sînt chemate s-o desfășoare sindicalele din învățământ. Intensificarea schimburilor de experiență între birourile grupelor sindicale, adîncirea conținutului instruirii lor de către comitetele sindicatelor trebuie să ducă la eliminarea carentelor semnalate pe această linie.

Trebuie utilizate mai larg acțiunile organizate integral de către organizațiile sindicale din școli cum a fost, de pildă, întîlnirea realizată de biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 119 cu prof. univ. Ion Berca, autorul unor metode de predare a limbii române, la clasele I-IV sau conferințele despre cunoașterea psihologiei elevilor prezentată de lectorul univ. R. Floru, inițiată de biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 122, organizarea unor standuri de cărți ca cel realizat de biroul grupei sindicale de la Liceul „Ion Creangă” sau a unor vitrine ale noităților editoriale, grupate pe specialități ca cele de la școlile nr. 96, nr. 103, nr. 119, nr. 122.

Se mai constată încă o nejustificată reținere în limitele unor forme de activitate îndelung bătorite, timiditate în utilizarea unor căi mai originale. Chiar atunci cînd se pornește pe această linie, evoluția este oprită uneori la jumătatea drumului. De pildă, este foarte bine că biroul grupei sindicale de la Școala generală nr. 103 și-a propus să organizeze dezbaterile unor probleme nu pe baza referatelor, ci a conspectărilor de către toți participanții la discuții a lucrărilor bibliografice indicate: de ce oare n-a făcut însă un pas mai departe, inițind discuții pro și contra cu privire la unele metode de vedere exprimate în literatura pedagogică sau în presa de specialitate? Este pozitiv de asemenea faptul că la Liceul „Ion Creangă” s-a amenajat un stand

de cărți, dar de ce nu organizează oare biroul grupei sindicale de aici o „săptămîna a cărții pedagogice”, cuprînzînd cicluri de recenzii, întîlniri cu autorii etc.?

Apare evident, din însuși nivelul sportiv al contribuției cadrelor didactice la îmbunătățirea activității profesionale de învățămînt, că există mari capacități care pot fi pe deplin folosite și pentru ridicarea pe noi trepte, calitativ superioare, a muncii sindicale din școli.

Schimburi de experiență inițiate de comitetul sindicatului învățămîntului din raionul N. Bălcescu a scos în evidență și carentele activității unor birouri în ceea ce privește grija de a asigura tuturor cadrelor didactice timpul necesar de studiu. S-a relevat, în legătură cu această fapt paradoxal: la unele școli, ca de pildă la Liceul „Ion Creangă”, desi membrii birourilor se plîng de lipsa de timp pentru studiu, consideră firesc ca unele cadre didactice să aibă sîmbotești și sîmbotești 4 sarcini ostesă. Fără îndoială că examinarea serioasă, efectuata de către birourile grupelor sindicale imediat cu scinducerile școlilor, a produsă de repartizare a sarcinilor între cadrele didactice și a bugetului de timp al acestora va scoate la iveală școlii judicioase.

Strîns legat de ridicarea continuă a calității muncii cadrelor didactice este — așa cum a reieșit și din discuțiile purtate cu prilejul acestui schimb de experiență — educarea cadrelor didactice în spiritul înaltelor comandamente sociale ale orînduirii noastre, ale eticii profesionale de pedagog. Și în această privință există încă o serie de neajunsuri în activitatea birourilor grupelor sindicale. S-a constatat astfel că multe din ele consideră că munca educativă se poate desfășura mai ales (dacă nu exclusiv) pe baza unor exemple pozitive. Chiar și atunci cînd se aduc critice unor profesori care luîndu-se regulat de la ore, care predau sub nivelul cerințelor, care utilizează mijloace antipedagogice, acestea se fac adesea cu „duhul blîndei”. Se impune ca exigența, principialitatea să se manifeste deplin și în această sîmbotești.

Organizarea unor schimburi de experiență asupra problemelor majore ale activității sindicatelor din învățămînt oferă un cadru potrivit pentru confruntarea eficiente: diferitelor acțiuni pentru extinderea celor mai valoroase forme și metode de activitate și apărare de aceea deosebit de utilă precizarea inițiativelor comitetului sindicatului învățămîntului din raionul N. Bălcescu și de către comitetele sîmbotești. În același timp, pentru cîștigarea unei eficiențe sporite, ar fi indicat ca materialele prezentate în cadrul discuțiilor să se referă, în forme sistematizate, la conținutul și metodele activităților organizate.

Meritotonia

Cîteva cifre și semnificația lor

Procesul de învățămînt, acțiunea de culturalizare a maselor populare, au luat în întreaga lume, în ultimele două decenii, un avînt care a îngăduit să se vorbească de o adevărată „explozie” culturală. Dar dacă în acest răs-timp a fost revendicat și adîns dreptul fiecărei ființe umane la învățămînt, acest deziderat legitim al omului de pretutindeni nu a fost încă pe deplin transformat într-o realitate. În primul rînd este de subliniat că în unele țări ale lumii nevoia de școli de toate gradele — și mai ales de școli generale — de construcții, mobilier și materiale didactice pentru funcționarea acestora, depășește cu mult posibilitățile acoperirii lor. Statistica arată cit se poate de limpede că, în anul 1970 va exista în Africa, o parte a Asiei și în țările Americii Latine un surplus de circa 52.000.000 de elevi ai școlii generale, necesitînd nu numai un imens de mare număr de școli, dar și ca. 850.000 de noi cadre didactice, care lipsesc din actualul ciclu de pregătire de personal didactic. Cifrele obținute printr-o serie de anchete desfășurate pe plan internațional sub auspiciile UNESCO arată limpede că esența problemei constă în necesitatea de noi clase, respectiv de noi educatori, învățători și profesori.

O situație în mod particular grea este aceea din America La-

tină. Așa cum arăta recent într-un articol publicat în revista „Le Courrier”, editată de UNESCO, profesorul Jean Thomas, fost director general adjunct al UNESCO și în prezent inspector general în Ministerul Educației Naționale din Franța, în multe țări din această parte a lumii un mare număr de școli sînt situate în condiții naturale extrem de grele, la înălțimi care depășesc 3.600 m. altitudine, cu elevi din cătune situate la 15—20 km, cu învățători care trebuie să parcurgă de la cea mai apropiată gară sau seosă pînă la școală cite 100—120 km călare, pe cărări de munte. Salariul acestor învățători este, în general scăzut, fiind cel mai adesea sub nivelul câștigului unui muncitor necalificat. Un învățător definitiv primește lunar mai puțin decît un muncitor portuar. În Venezuela, de pildă, un învățător care predă la țară nu realizează decît 3/5 din venitul unui mester constructor. Ținînd seama că în țările Americii Latine populația rurală reprezintă ca. 70 la sută din total, apare limpede condiția grea în care se află cei care trebuie să aducă lumina culturii în rîndul acestor populații.

Revista „Le Courrier” prezintă un tablou la fel de puțin trandafiriu pentru situația școlilor și a învățătorilor din majoritatea țărilor africane nou elibe-

rate. Este moștenirea grea lăsată de colonialism.

În anul 1950, în lumea întreagă funcționau în învățămîntul general, ca. 5.347.000 de învățători. Cu 12 ani mai tîrziu, numărul lor ajunsese la 8.052.000. Cu toate acestea, o anchetă întreprinsă de Biroul Internațional al Educației în anul 1963 a stabilit că în 83 de țări continuă să se simtă lipsa cadrelor didactice de acest nivel. Nevoia de cadre didactice se resimte la fel de stringent și în învățămîntul mediu — licee, școli tehnice de specialitate și școli pedagogice — ca și în învățămîntul superior.

Un factor esențial în judecarea perspectivei reale ale creșterii necesităților în sfera învățămîntului îl constituie, desigur, și evoluția demografică. O statistică internațională realizată în scopul de a compara creșterea posibilităților de organizare a procesului de învățămînt pe plan mondial cu sporul populației pe categorii de elevi a arătat limpede că, în general, construcția de școli și formarea de cadre didactice noi se realizează într-o cadență care este departe de a fi coresponsivă și aceasta cu atît mai mult cu cît deseori cele mai masive creșteri sînt înregistrate în țări unde decadașul amînat a fost întotdeauna mai mare.

Cifrele au însă un merit. Acela de a îngădui organizarea pe plan mondial a unui efort ce va reprezenta, în fond, moștenirea pe care generația de la începutul erei nucleare și al celui de cucerire a Cosmosului o va lăsa omului anului 2.000. Efortul acesta conștient și voluntar, care interesează toate popoarele lumii, constituie încă un prilej de colaborare internațională. Sarcină a fiecărui stat, dezvoltarea procesului de învățămînt ținînd seama de propriile sale particularități și solicitînd, în cazul țărilor aflate în curs de dezvoltare, sprijinul organismelor internaționale care ca UNESCO au rolul de a asigura o cooperare permanentă în domeniul educației, va ajunge să furnizeze globului, în anul 2000, cei ca. 21.120.000 învățători, 14.560.000 profesori și peste 4.000.000 cadre universitare necesare.

Privind atunci în retrospectivă, de pe culmile unor asemenea cifre, „explozia” culturală din anii noștri, viitorii istorici al învățămîntului o vor socoti pe bună dreptate, binevenită.

R. S.

T. DUMITRESCU

NOTE BIBLIOGRAFICE

A apărut

COLOCVII

Despre școală, familie și societate nr. 3 (9), martie 1967

În cuprins:

GRIGORE HAGIU: Uriașul de la Dunare.

URSULA SCHIOPU: Aspirații și posibilități.

VALERIU CEAUSU: Demnitatea în dezbaterile adolescenților.

FLORIAN POTRA: Fondul primar.

CONSTANTIN IONESCU-BUJOR: Personalitatea educatorului.

VALERIU PAPAHAĞI: Don Quijote de la Mancha.

AUREL APACHITEL, VALENTINA FILIPESCU, AURELIA TURCU, MARIA MINEA, MIRCEA GRUMAZESCU, ION IONESCU, AL. DECULESCU: Zgomotul, dușman al copilului.

ALEXANDRU TOHANEANU: Cum scriu copiii?

PAUL POPESCU-NEVEANU: Cunoașterea copilului de vîrstă școlară de către părinți.

MIRCEA SINTIMBREANU: Carte poștală pe adresa părinților — Surubul.

TUDOR ARGHEZI: Vîrsta fericită. TAMARA OLTEANU-ROMANU: Copilul dumneavoastră este timid?

ROMULUS ZAHARIA: O morală universală: Bunul simț.

VALERIU RAPEANU: Teatrul și educația tîrîntului.

E. ELIAN: George Enescu.

AL. SIPERCO: Despre educația copilului în Japonia.

COLOCVII CU CITITORII. PAGINI SCRISE DE CITITORII. CRONICĂ MARGINALII, MICA BIBLIOGRAFIE „COLOCVII”, MIC DICTIONAR PSIHOPEDAGOGIC, RECOMANDĂRI DE CĂRȚI PE VîRSTE SCOLARE, MERIDIANE, POSTA REDACTIEI.

considerații, pornind de la elementele de psihologie pedagogică — caracteristicile însușirii cunoștințelor de gramatică, particularități ale însușirii deprinderilor ortografice etc. — stîrșite asupra problemelor de didactică și metodică, referindu-se la materialele folosite în predarea gramaticii, ortografiei și punctuației, la metodele și procedeele de predare, la sistemul lecțiilor folosite, la dezvoltarea exprimării elevilor s.a.m.d. Ar fi fost util, după părerea noastră, să se dea o privire mai mare și considerațiilor privind pregătirea învățătorului pentru lecție.

În ansamblul ei, lucrarea, apărută într-un tiraj de mîșă, poate deveni un pretios instrument de lucru al cadrelor care predau la clasele I-IV în ridicarea nivelului calitativ al predării limbii române.

Prof. LEANDRU POPOVICI
Moment la lecție (detaliu)

Cadrelor didactice și marea răscoală din 1907

(Urmare din pag. 1)

mat reciproc despre situația din comunele lor, au organizat consfătuiri la care au luat parte conducătorii locali ai țăranilor. În timpul desfășurării evenimentelor revoluționare ei au fost areștați și ținuți luni de zile în închisoare.

La începutul lunii februarie 1907, o activitate asemănătoare desfășurau și învățătorii Emanoil Grigore și Mihail Gavrilescu din comuna Surobia, județul Putna, demunții autorităților ca „instigatori” ai sătenilor la răscoală.

Detalii referitoare la contribuția efectivă a multora dintre cadrele didactice la răscoală n-au supraviețuit timpului. Datele cu privire la numeroșii învățători sînt lapidare, concretizate în formule ca „bănuț”, „instigatori de răscoală”, „complice”, „implicat” etc. Cu toate acestea, un tablou al contribuției generale a cadrelor didactice la lupta țăranimii poate fi parțial reconstituit din documentele care, înfruntînd vitregia anilor și a celor interesați în distrugerea lor, au ajuns pînă în zilele noastre.

În preziua răscoalei chiar, printre cei care au susținut cu hotărîre în fața autorităților cererile sătenilor din Pîlîmăni a fost și învățătorul Constantin Maxim. Un rol activ în acțiunile țăranilor din județele Botosani și Dorohoi l-au avut și învățătorii Gh. Dimitriu din comuna Dorobant, Atanasie Gheorghiu din Nișeni, Toader Foteariu din Plopieni, Gh. Ionescu din Ripiceni, Alexandru Gafencu din Hudești Mari, Alexandru Teodoriu, din Hreata, Vasile Ștefanescu din Rădăuți s.a., dați în judecată sau areștați pentru activitatea ce o desfășuraseră.

Frații Ion și Vasile Macovei, învățători în comunele Măstăcani și Fîrănești județul Covurlui, precum și colegul lor din Tuțcani, Vasile Cahu, au fost areștați pentru că, așa cum nota actul de acuzare împotriva lor, „dezdorind pe teretuc nu sînt decît urmările ideilor propagate de acești învățători pe terenul economic și cultural”.

În întreaga țară numeroși învățători au propagat ideea luptei

deschise împotriva exploataților sau au luat parte activă la acțiunile țăranilor răscolii. Demnă de menționat este activitatea învățătorului Dumitru Georgescu din Crimpoia, județul Olt, care, profitînd de faptul că trebuia să citească în fața sătenilor ordinul autorităților referitor la distrugerea mușuroaielor și soarecilor, dăunătorii ai recoltelor, a explicat țăranilor că mușuroaiile sînt cașele boieresti și șobolanii sînt boierii. Imediat după aceasta sătenii din Crimpoia au declanșat una dintre cele mai viguroase acțiuni de luptă din județ, iar învățătorul a fost arestat. Și colegul său Dumitru Negoescu, din comuna Topana, a fost arestat, pentru că, așa cum spune un document al vremii, nu numai că „a îndemnat pe sătenii la răscoală, ci a luat parte activă cu ei la incendierea și devastarea proprietății lui T. Stoenscu”.

Numeroși învățători ai satelor au fost areștați, bătuți și schingiați în timpul evenimentelor revoluționare din primăvara anului 1907. Printre ei se numără Marin Georgescu din Popinzătești, județul Roman, despre care autoritățile locale informau că este „instigător și propovăduitorul ideilor socialiste în sat”, Pavel Ionescu din Cîmpeni, Petre Ștănescu și Grigore Deca din Afumăți, Ion Dinulescu din Adu-nați de Geomana, județul Dolj, C. Poneanu din Branetu sau Stan Cruduț din Băbăia, județul Vlasca.

Dar nu numai cadrele didactice rurale au sprijinit sau au luat parte la lupta țăranimii. Și profesorii din diverse orașe s-au manifestat deschis în favoarea dezideratelor maselor țăranesti, apărîndu-le sau justificînd lupta acestora. Printre figurile de profesori activi susținători ai sătenilor se numără, de pildă, Vasile Mihăilescu din Craiova, arestat la 16 martie 1907 și dați în judecată pentru crimă de atîtare la război civil. Profesorul Mihăilescu, indignat de cele ce se petreceau în lumea satului, avușese tîria morală ca în conferința ce o ținu la Ateneul din Craiova să afirme în fața celor prezenți că „a venit vremea să se adevărească zisele poetului: «Să nu dea Dumnezeu cel sfînt, să vrem noi sînge, nu pămînt»”.

Pregătirea viitorilor sportivi de performanță

(Urmare din pag. 1)

unor rezultate superioare, neparticiparea la concursuri și siguranța de valorificare a muncii depuse pentru pregătirea elevilor în atletism, sînta dotare intenționată a unor secții de cîștig, ca urmare a neglijenței unor conducători de școli etc.

Fără de lipsurile semnalate și ținînd seama de cerințele noi, creștute, ce se pun în fața școlilor sportive și a liceelor cu program de educație fizică pe linia dezvoltării atletismului în rîndurile elevilor, materialele prezentate și numeroșii participanți la discuții au subliniat unele sarcini de bază ale selecției și pregătirii elevilor pentru atletism în cadrul acestor școli și licee. Astfel, este necesar ca munca de selecție să fie organizată pe etape (selecția inițială, cu o orientare mai largă, selecția pentru specializarea pe probe, în raport cu aptitudinile manifestate mai pregnant în procesul pregătirii de bază și selecția riguroasă, pentru antrenamentul de performanță). Selecția trebuie corolată cu cerințele perioadelor respective de pregătire, avînd la bază criteriul bine stabilite (criteriul medical, criteriul dezvoltării fizice, criteriul calităților fizice, criteriul caracteristicilor psihologice). Se impune, de asemenea, respectarea riguroasă a legilor dezvoltării organismului la diferite vîrste, ceea ce implică cunoașterea temeinică a particularităților morfo-funcționale și psihologice ale elevilor, precum și a anumitor cerințe metodice și organizatorice specifice lucrului cu copiii și juniorii. În același timp se impune orientarea pregătirii în perspectivă, prin parcurgerea unor etape bine definite din punct

de vedere al sarcinilor, al conținutului și al metodelor (etapa pregătirii de bază, etapa pregătirii speciale și etapa perfecționării), asigurarea unui multilateralism în pregătire prin îmbinarea judicioasă a pregătirii fizice generale cu însușirea și perfecționarea tehnicilor corecte a probelor, ca și colaborarea strînsă cu medicul de specialitate.

Participanții la constituirea urfăcut, de asemenea, o serie de propuneri referitoare la îmbunătățirea formelor de organizare a școlilor sportive și a liceelor cu program de educație fizică, precum și la conținutul pregătirii elevilor în cadrul lor. Propunerile s-au referit la îmbunătățirea sistemului de admitere a elevilor în liceele cu program de educație fizică, la organizarea claselor și a grupelor de lucru la orele de specialitate în aceste licee, la stimularea elevilor pentru o pregătire superioară, la îmbunătățirea organizării secțiilor de atletism și a grupelor în cadrul școlilor sportive, la necesitatea de a adevca norme pentru insușirea „Cercuțelor olimpice” la specificul vîrstei elevilor etc.

Luînd cuvîntul în încheierea lucrărilor consfătuirii, Alex. Bojin, director general adjunct în Ministerul Învățămîntului, a subliniat aportul deosebit adus de participanții la constituirea în dezbaterile problemelor puse în discuție, precum și valoarea deosebită a unor propuneri făcute. Solicitînd în continuare sprijinul cadrelor de specialități în dezvoltarea atletismului școlar, vorbitoarea l a indicat sarcinile ce revin acestora în introducerea celor mai eficiente metode de pregătire a elevilor în probele atletismului.

Metodica limbii române

Editura didactică și pedagogică a scos recent de sub tipar „Metodica predării limbii române (gramatică, ortografie și punctuație; dezvoltarea exprimării orale și scrise)”, de prof. univ. Ion Berca. Constituînd continuarea „Metodicii predării limbii române (citit-scris, citire)”, de același autor (apărută de curînd în cea de a doua ediție), lucrarea amintită înlesnește predarea unitară a limbii române pe întreg parcursul primelor patru clase ale școlii generale. Caracterizată prin mijloace ale predării, lucrarea limitează la strictul necesar consideratiile cu caracter general, prezentînd în continuare o serie de considerații ce vin direct în ajutorul activității practice. Aceste

Magazinul MUZICA

al Uniunii Compozitorilor din Republica Socialistă România

- Lucrări de muzicologie (monografii de compozitori români și străini, istoria muzicii, estetică și critică muzicală, memorialistică, figuri de mari interpreți, viața în imagini, cărți de popularizare a muzicii, ghiduri, dicționare, librete etc.)
- Hirtie cu portative.
- Accesorii: corzi (pentru vioară, chitare, mandolină), platină (clarinet), lămpi (radio, televizoare, magnetofone, picupuri) din import și indigene.

Totodată vinde cu virament sau numerar instrumentele de stat școlilor, întreprinderilor, cooperativei agricole de producție, G.A.S.-urilor, caselor de cultură și căminelor culturale:

Instrumente muzicale: vioară, mandolină, chitare, instrumente pentru fanfară, saxofoane, clarinete, trompete, baterii-jazz, pianine, acordeoane, xilofone, violoncelle, contrabasi, chitare electrice, amplificatori 30 wați, radiouri și discursuri (pentru muzica populară și interpretul și compozitorul, iar pentru muzica populară al interpretului).

— Partituri muzicale (muzică simfonică, de operă și operetă, de cameră, corală, ușoară, populară, muzică de repertoriu și pentru uz didactic, cîntec tinereț).

— Metode de acordeon, chitară, mandolină, vioară, pian, violoncel, flaut etc., tratate, manuale, studii, solfegei etc.

LICEUL PEDAGOGIC DIN CÎMPULUNG-MUSCEL, regiunea Argeș, anunță pe foștii săi elevi și profesori că în luna octombrie 1967 va aniversa 100 de ani de la înființarea sa. Foștii elevi și profesori ai școlii sînt rugați să comunice în scris, pe adresa școlii, următoarele date: numele și prenumele, domiciliul, data absolvirii școlii, ocupația în prezent.

După primirea adreselor, școala va intra în legătură directă cu foștii elevi și profesori, cerîndu-le unele informații.